

Moskovits Jenő, A Zsidó Iskola Igazgató-Tanára A Gyerekekkel

Ezek kisebbek voltak vagy két évvel, mint én. Ez egy másik osztály volt, nem az, ahova én jártam. Az első osztályt végezték akkor. Ismertem közülük egy párat, de nem az összeset. A tantestületből Radó bácsi, Radó Ferenc, aki engem is tanított, nincs itt a képen, nem tudom, miért. Baloldalt az első férfi kalappal Deutsch Elek, ő tanította a héber nyelvet. A kép hátán kézzel írott teljes névsor van a tanulók és a tanítók nevével, de nem ismerem az írást. Biztosan ezek közül a gyerekek közül megvolt valakinek, és mert az édesapám rajta van, hozzám került a kép. Az édesapám lett az igazgatója a zsidó elemi iskolának, igazgató-tanító volt, mert tanított is. Engem nem tanított. Most is úgy van, hogy egytől négyig végigvisz egy tanító egy osztályt. Én egy másik tanító bácsit fogtam ki, ő akkor kezdte az első osztályt. Négy tanító volt az iskolában, két férfi és két nő, ötödiknek jött a Deutsch Elek bácsi (nem volt rokon a későbbi férjem családjával), aki csak ivritet tanított. Az egyik nő volt Rosenfeld Böske, a másik Kohn Ilona. A deportálásból egyedül ez a Kohn Ilona jött haza a tanítók közül. A háború után magas rangja volt, tanfelügyelő is volt. Még a háború előtt férjhez ment Salamon Ernőhöz. Azt hiszem, őt munkaszolgálatra vitték, kikerült az oroszokhoz, és nem jött vissza. Kohn Ilona a deportálás után megint férjhez ment. Elöl volt a rabbi lakása, s hátrébb voltak az osztálytermek. Összesen öt osztályterem volt és a tanítóknak egy szoba. Később került egy kimondott nyelvtanár, aki a héber nyelvben járatos volt. Deutsch Eleknek hívták. Izraelt is megjárta, csak visszajött, mert a felesége nem bírta a klímát. Aztán eldeportálták az egész családot, senki se jött vissza. Nagyon hatásosan tanította az ivrit nyelvet, mert ugye nekünk, zsidó iskolai tanulóknak olyan óránk is volt -- nem tudom, egy héten kétszer, hányszor --, és olyan ügyesen tanította, hogy egész jól megtanultunk írni, olvasni ivritül. Persze aztán az idők folyamán elfelejtettem, úgyhogy most már nem tudom. Mikor kezdtem az első osztályt, még nem volt itt, azután került ide és vette át az ivrittanítást.